

լուսին մ'է գաւառային բարբառներու բոյլերուն մէջ: Բայց իր լոյսը
ինքնաբուխ չէ, այլ փոխ առնուած Ոսկեղարու լեզուի արևէն, և անոր
շունչէն զրկուած՝ շուտով պիտի խաւարի:

Հայկայ որդիք, նախնեաց արիւնը մեր երակներուն մէջ ըլլայ,
անոնց շունչը մեր կուրծքին տակ, անոնց բարբառը մեր շրթունքին
վրայ. և թե՛ ճագոյն ներքողը՝ լոր կրնայ մեր լեզուն հնչեցնել՝ պար-
տական ենք անոնց՝ որ նոյն իսկ այդ լեզուն ստեղծեցին:

Հ. Ղ. ՏԱՅԵԱՆ

ԵՐԳ ՅԱՆՄԱՀՆ ՄԵՍՐՈՎՊ

ԵՒ Ի Ս. ԹԱՐԳՄԱՆԻԶՍՆ

Ի Ղեառն օ՛ն աստուածապերճ մատիր Հոգիդ հայրենի,
կոչել աստ ի ծրմակաց զաստուածակերպ ուրուականս.
Ազդել շունչ յորդիս Հայկայ զփառաց նոցին սուրբ գեառնդ՝
կռել կոփել Հայրապետացս արձանս կրճեայ և անմահ:

Որ բազկաւզ փարատեցեր զնախկին լուսոյն զմէզ խաւար,
Ակնարկեա յերկնուստ ի վայր յայս ի հանդէս խըմբելոց.
Որ 'նդ աստուածս մըռայլ զըրեանց լուսով լուծեր գերկն անհնար
Տե՛ս ծագէ Չահաւորեալն ի քէն արփի յար անմուտ:

Ըզնախնի դարուցն ըստուեր ամէք ի դէմս ո՛վ լերինք
Մեծափառ և լուսասփիւռ աւուրն այն՝ իկ յաւիտենից.
Ի կատար անդ ի Սինա Խարայէլեանն առաջնորդ,
Թանձրախիտ 'ւորոտընդոստ պարածածկեալ մոայլ ամպովք՝

Ակն ունէր իւրոյ ազին Սինէական օրինաց:
Ոչ ի հուր, և ոչ ի ծուխ, մերս Հայրենեաց Պարագլուխ,
Այլ ի նշոյլ փառացրն Տեառն և ի բուրմունս երկնային՝
Ընկալաւ զբաստ երջանիկ Հայաստանեայցս աշխարհի:

Ի թիկանց Աբարատայ հատան շանթիք բարկանայթք,
Համբաւ պերճ հոլաթևի ճախր ի յերկինս լուսակէզ,
Յերակունս բոց կենսատուր վառեաց Հայոցն հոգեշունչ,
Ի շիրմաց յարեան ըստուերք, հորդեաց փառաց ասպարէզ:

Հուր Հացեկայ շողեալ ծագէ, խանդը խորոնից վերաթեալ,
Դըրոջմենն ի գիր ուի սիրտ զնախկին փառաց զյոյս մըռայլ:

Քե ո՛հ Հայր, պերճ շառաւիղ, Մըշակ տառից Բարձրելոյն,
Քե հարան յորդուցդ ի սիրա Տեառն շանթիք բոցեղէն:

Եղիշէ ի բարբառ գողտր ուսոյց երգել զշոնդ մարտի,
Ձի՛նչ ապա զմեծանոցի ըզնեքսիսեանցն երգել աստ,
Արծուեթոխչ մտահարուստ վեհ դիտապետն Լամբրոնեան
Յանջրըղի վիմէ վրտակս ուղխից յարբումըն բխեցոյց:

Կարկառեալ Մաշտոցեան Հօր գիւրն աջ անյաղթ ի Մխիթար,
Եւ նոյնու յորդիս անմահ, ի Սիսակեանն վեհ Առիւծ,
Եւ ի վոյրն հեզահոգի, ոյք բանիւք մեայց և սրբաբ
'Պ ազգն ողջոյն զաստուածնեղէնն արկին ճաճանչ հըրայրեաց:

Չե՛զ ապա Հայրապետացդ աստուածազանգ Չե՛զ պարտիմք,
Նըւիրել ըզսըրտից բանս. և զճշմարտէն բուռն հարեալ
Ասացից երդուեալ ի թագն ի շուք անմահ ճակատուցդ՝
Ի Չեզ պարծի, Հոգիք սուրբք, և անմահ կեայ Հայաստան:

20

ՎՈՍՄՇԱՊՈՒՀ ԱՐՔՈՒՆԱԿԱՆ ՇԻՐԻՄՆԵՐՈՒՆ ԱՌՋԵԻ

Նոճիներու մայրենի շուքին տակ,
Եւ հողմերու օրօրին մէջ,
Մարմարեայ յաւերժական յարկին տակ՝
Փառքի երազներով դեռ ժպտուն՝
Կը ննջէք, իմ նախնիներս, Հայաստանի՛ արքաներ:

Արքունական բուրաստանէ վարդէ պսակներ չին շքեղ՝
Զոր կու գամ ձեր մահճին վրայ կախելու.
Եւ ոչ վահան մը պղնձէ՝ ռազմի դաշտին վրայ
Ընկնող պարսկէն կորզուած:

Ո՛վ նախնիքներս որոնց արիւնը սրտիս մէջ՝
Հրաւէր մըն է դիւցազնական ճիգերու,
Չեր հանճարը՝ մինչև ցարդ
Մածկած արմատն հողին մէջ՝
Արդ իր ճիւղերը լոյսին մէջ
Հայ երկնքին կը կարկատէ:

Օ՛ն արթնցէք նախնիներս
Հայրենեաց հետ վերածնեալ.
Թող վրդովէ՛ ձեր անդորր
Ազգի մ'ողջոյն՝ մեծ պարբրգ:

Հայկ. Յոքելեան

Օ՛ն արթնցէք, առաւօտն
 Արդէն լեռներն ողողեց.
 Եւ յաղթանակ մը հայ երկրին անձանօթ
 Կու գայ ահա հանճարի՝ անարի՛ւն
 Հետքի գրծած ուղիէն:

Հոգւոյ բիրբեր կը բացուին
 Նոր աշխարհին մէջ մտքի.
 Եւ համագոյքն արհեստներու, զիտութեան,
 Մութի ծոցէն կ'ուզէ բաժի՛ն մը կեանքի:
 Հայկ՛ Հայ ցեղին առաջնորդ,
 Տուիր անոր զիւցագնութեան՝ հայրենիք.
 Իմ մականիս ներքե սակայն պիտի ան՝
 Գաղթէ մտքի գաւառին մէջ երջանիկ:
 Դուն Արտաշէաս հելլէն լուծէն ազատած,
 Անկախութեան զրօշը տարիր յաղթական.
 Այլ իմ ձեռքով մութի շղթան աղամանդ
 Թօթափեցաւ հոգիներու թևերէն:

Եւ դուն, Տիգրան, տէր Ասիոյ և ծովուն,
 Մահկանացու աստուած՝ պարտուած ազգերու,
 Այսօր միայն կրկէսին մէջ հանճարի՝
 Պիտի մրցի Հայն՝ ախոյեան օտարին:

Չեզ նոր դարու աւետիսը կը բերեմ.
 Որ զարթունիդ ըլլայ զուարթ՝
 Կամ քաղցրագոյն բուներնիդ.
 Չի Հայաստան՝ ձեր կեանքերու նըպատակ՝
 Հագուած է գրահ մ՝ ամէն սուրէ անթափանց:
 Չեր շիրմաց քով պիտի բազմի իմ շիրիմ.
 Այլ նոճւոյն տեղ պիտի հոն՝
 Դափնեվարդերը ծաղկին.
 Եւ զէնքի հետ քանդակուած՝
 Հայկեան քնար պիտի ժպտի իմ սուրին: